

НЭЭЛТТЭЙ
НИЙГЭМ
ФОРУМ

**Монгол Улсын 2024 оны төсвийн хөрөнгө
оруулалтаар шинээр хэрэгжих төслүүдийн
төлөвлөлт ба Улсын хөгжлийн 2024 оны
төлөвлөгөөний уялдаанд хийсэн дүн
шинжилгээ**

С.Баттулга

Монголын Эдийн засгийн шинжилгээ, судалгааны төвийн Гүйцэтгэх захирал

2023-10-24

Судалгааны зорилго

- “Монгол Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2024 онд санхүүжүүлэхээр төлөвлөж буй хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээ, барилга байгууламжууд (Төсвийн төслийн 2 дугаар хавсралт) нь 2023 оны 5 дугаар сарын 30-ны өдөр УИХ-аар батлагдсан “Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөө”-нд туссан төсөл, арга хэмжээтэй хэр хэмжээнд уялдсан байгаад дүн шинжилгээ хийх

Судалгааны үндэслэл

- “Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай” хуульд зааснаар улсын төсөв нь Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн байна.
- Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөөг баталсан УИХ-ын тогтоолын 2.1-т “Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөөнд туссан улсын төсвийн эх үүсвэрээр санхүүжүүлэх шаардлагатай төсөл, арга хэмжээг Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийн төсөлд тусгах” гэж заасан.

Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

13.4 их наяд

184
төсөл,
арга
хэмжээ

- Улсын төсвөөр санхүүжүүлэх 2.8 их наяд төгрөгийн санхүүжилттэй **116 төсөл, арга хэмжээ** (63%).
- **65 нь буюу 56.03 хувь нь хөрөнгө оруулалтын шинжтэй төсөл, арга хэмжээ.**
- **37 нь буюу 56.92 хувь нь Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийн төсөлд тусгагджээ.**
- Өмнөх жилүүдэд тэр бүү хэл 2019 онд эхэлсэн төсөл, арга хэмжээг тусгасан байгаа нь уг төсөл, арга хэмжээ 2024 онд хэрэгжиж эхлэх мэтээр олон нийтийг төөрөгдөлд оруулах эрсдэлтэй байна.

Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийн төсөл

**1,050
төсөл,
арга
хэмжээ**

**Төсөвт өртөг-9.4 их наяд
Санхүүжих дүн-3.2 их наяд**

- **497 нь буюу 47.3 хувь нь 2024 оноос шинээр хэрэгжих төсөл, арга хэмжээ.**
- 358 буюу 72.03 хувь нь барилга байгууламж, 118 нь буюу 23.7 хувь нь тоног төхөөрөмж, 18 нь буюу 3.6 хувь нь их засвар, 4 нь буюу 0.8 хувь нь ТЭЗҮ.
- **Шинээр хэрэгжих 497 төсөл, арга хэмжээний 162 буюу ердөө 32.6 хувь нь Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөөнд мөн туссан төсөл, арга хэмжээ байна.**

Дүгнэлт, санал

- Монгол Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2024 онд санхүүжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээ, барилга байгууламжийн төлөвлөлт нь Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан төсөл, арга хэмжээтэй **уялдаа муутай байна.**

Анхаарах асуудлууд

- *Тухайн жилийн Улсын хөгжлийн төлөвлөгөөнд өмнөх онуудад эхлүүлсэн төсөл, арга хэмжээг тусгах эсэхийг тодорхой болгох;*
- *Улсын хөгжлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийн дүн дээр ямар мөнгөн дүн бичигдвэл зохихыг тодорхой болгох;*
- *Хөгжлийн төлөвлөгөөнд чухал төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийг заавал тооцож тусгах;*

Дүгнэлт, санал (үргэлжлэл)

- *Орон нутгийн төсвөөр санхүүжүүлэх боломжтой харьцангуй бага төсөвт өртөгтэй төсөл, арга хэмжээг улсын төсвөөр санхүүжүүлэхгүй байх;*
- *Үйл ажиллагаа нь тодорхойгүй төсөл, арга хэмжээг улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар санхүүжүүлэхгүй байх;*
- *Улсын хөгжлийн төлөвлөгөөнд төсөл, арга хэмжээг нийтлэг байдлаар тусгаж Төсвийн төсөлд нарийвчлан тусгадаг зохицуулалтыг бий болгох.*

Төсөл, арга хэмжээний нийцэл

Хөгжлийн төлөвлөгөөний дараах төсөл, арга хэмжээ төсвийн төсөлд тусгагдаагүй байгаад анхаарах

- "Хавдар судлалын үндэсний төвийн салбар II"-ын барилга барих (хуулийн дугаар: 3.3.2.3)
- Хүнсний бүтээгдэхүүний чанар, баталгаажуулалтын лабораторийн чадавхыг нэмэгдүүлэх (хуулийн дугаар: 5.1.1.3)

Төсвийн төсөлд тусгагдсан ч Хөгжлийн төлөвлөгөөнд байхгүй дараах төсөл, арга хэмжээнд анхаарах

- Дорноговь аймгийн дулааны станцын өргөтгөл (хуулийн дугаар: XVII.1.33)
- Дулааны станцын шинэчлэл /Ховд, Жаргалант сум/ (хуулийн дугаар: XVII.1.35)
- Зүрх, судасны үндэсний төвийн барилгын гадна инженерийн шугам, сүлжээ /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, 5 дугаар хороо/ (хуулийн дугаар: XVIII.1.44)
- Наркологийн төв эмнэлгийн барилга /Баянхонгор, Баянхонгор сум/ (хуулийн дугаар: XVIII.1.45)
- Нийслэлийн хүүхдийн сэргээн засах "Эрүүл үрс" төвийн барилга, 80 ор /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг/ (хуулийн дугаар: XVIII.1.46)

Анхаарал хандуулсанд баярлалаа